Ankenævnet for Forsikring

913/13

Den 15. april 2013 blev i sag nr. 83.343:

xxxxxx xxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxx xxx
xxxx xxxxxxxxxx

mod

If Skadeforsikring
Stamholmen 159
2650 Hvidovre

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har ulykkesforsikring i If Skadeforsikring. Han klager ved sin advokat over selskabets afvisning af at yde forsikringsdækning for anmeldt personskade, der er sket i forbindelse med et færdselsuheld den 9/6 2011.

Selskabet henviser til, at skaden skete, fordi klageren som fører af en bil kørte ind i et lysreguleret vejkryds for rødt lys og herved kolliderede med en anden bil. Efter selskabets opfattelse er skaden forvoldt ved grov uagtsomhed, og selskabet har derfor afvist at yde forsikringsdækning.

Af klagerens skadeanmeldelse af 21/12 2011 fremgår bl.a.:

"**Information om hændelsen**
Hvornår skete skaden og hvad tid på dagen skete skaden
09-06-2011 21:00
…
Information om skadens opståen
…
Hvordan skete skaden?
Trafikulykke

Hvilken legemsdel er beskadiget?
Nakke og skulder

Hvad var den direkte årsag til skaden?
Bliver ramt i venstre side af en anden bil og kører derefter ind i en mast."

Til brug for sagens behandling indhentede selskabet bl.a. diverse lægelige oplysninger samt politirapporten, hvori klageren benævnes "Part 1" og modparten "Part 2".

Af politiets anmeldelsesrapport fremgår bl.a.:

"*Kort beskrivelse af uheldet*
Part 1 førte personbil, … i sydlig retning af …gade og i krydset …gade/…vej kørte han over for rødt, hvorved der skete sammenstød med part 2, som førte personbil, … i vestlig retning ad …vej.
…

Føre	*Sigtforhold*	*Lysforhold*
Tørt	Sigtbart (Sigt over 100 m)	Daglys

Vejrforhold	*Vejbelysning*
Ingen nedbør	Ikke tændt

…
Gerningsstedet er et 4-benet kryds beliggende …vej/…gade i et villakvarter i tættere bebygget område.

…vej er øst/vest gående, mens …gade er nord/syd gående.

De 4 indfaldsveje til krydset er alle 15 meter brede og er alle asfalteret.

Krydset er et lysreguleret kryds.

Alle fire indfaldsveje til krydset er indrettet med 3 kørselsbaner. En venstresvingbane, en højresvingsbane samt en bane til ligeudkørsel."

Det fremgår af politirapporten, at Part 1 (klageren) blev sigtet for overtrædelse af færdselslovens § 118, jf. § 26, stk. 2, ved den 9/6 2011 at have ført sit køretøj ud i krydset uden at standse for "fuldt stop".

Om afhøringen af Part 1 (klageren) er der i politiets afhøringsrapport bl.a. anført:

"Afhørte forklarede, at han sammen med medpassager … kørte ad …gade i sydlig retning med en hastighed på ca. 50 km/t.

Afhørte og [medpassager] sad og snakkede sammen i bilen, hvilket gjorde at afhørte i et kort øjeblik blev uopmærksom på trafikken.

Da afhørte igen orienterede sig i trafikken opdagede han, at han havde overset det røde lys, der var angivet ved signalanlægget. Da afhørtes køretøj befandt sig midt ude i krydset blev afhørte fra sin venstre side opmærksom på part 2, som kom fra …vej i vestlig retning.

Afhørte prøvede herefter at undgå at kollidere med part 2 ved at drej skarpt på rattet. Men det lykkedes ikke hvorefter part 2 påkørte part 1's venstre bagende.

> Part 1 kolliderede derefter med stolpen til signalanlægget i krydset …vej/…gade sydvestlige ende."

Om afhøringen af Part 2 (modparten) er der i politiets afhøringsrapport bl.a. anført:

> "Afhørte forklarede, at han var kørt i vestlig retning ad …vej med en hastighed på ca. 55 km/t. Afhørte havde to af sine venner med i bilen.
>
> I krydset …vej/…gade skulle afhørte lige over krydset, og da der var der grønt lys for afhørte i hans færdselsretning og ingen køretøjer foran ham, fortsatte han ud i krydset med uændret hastighed.
>
> Da afhørte var en tredjedel ude i krydset, blev han pludselig opmærksom på part 1, der kom kørende i en personbil fra afhørtes højre side. Afhørte forsøgte at undgå part 1 ved at svinge sin egen bil til venstre, men det lykkedes ikke og bilerne kolliderede således, at afhørte ramte med sin højre forskærm ind på part 1's venstre bagdør. Afhørtes bil drejede herefter rundt, således den holdte på tværs af …gade. Part 1's bil havde eller sammenstødet påkørt et vejskilt samt et lysanlæg.
>
> Afhørte var en smule rystet efter sammenstødet, men kom ud af bilen og fik taget kontakt til part 1.
>
> Afhørte forklarede yderligere, at han ikke havde kørekort, da han havde mistet det ifm en spritusdom."

Om afhøringen af et vidne, der befandt sig i klagerens bil, er der i politiets afhøringsrapport bl.a. anført:

> "Afhørte forklarede, at hun var medpassager i part 1's køretøj.
>
> De kørte ad …gade i sydlig retning med en hastighed på ca. 50 km/t.
>
> Afhørte og part 1 snakkede sammen i bilen, hvilket fjernede hendes opmærksomhed fra vejen.
>
> Da afhørte kiggede ud ad vinduet igen befandt de sig i krydset …vej/…gade.
>
> Afhørte forklarede, at begge parter prøvede at undgå at kollidere, hvilket ikke lykkedes. Part 1's køretøj blev ramt skråt på venstre side, hvorefter de kolliderede i krydsets sydvestlige ende med fronten imod stolpen til signalanlægget."

På baggrund af sagens oplysninger afviste selskabet at yde forsikringsdækning, og indvendinger fra klagerens advokat førte ikke til ændring af afgørelsen.

Den 3/10 2012 har klageren indbragt sagen for nævnet. Hans advokat har i klagebrevet anført:

4. 83.343

"[Klager] har henvendt sig til mig i anledning af, at han ikke er enig i IF Forsikrings afgørelse af 2. juli 2012, hvorefter forsikringsselskabet afviser at dække personskade efter trafikulykke, som skete torsdag den 9. juni 2011 kl. 20.59 i krydset ...gade/...vej i …

Som det fremgår af det vedlagte politirapport, skete ulykken ved at skadelidte kørte ad ...gade i sydlig retning med en hastighed på cirka 50 km/h. Som medpassagerer havde han sin voksne datter, … som han samtalte med.

Det var ikke før end i samme sekund, hvor han befandt sig midt i krydset, at han opdagede, at han for et split sekund siden havde overset det røde lys. Skadelidte forsøgte med det samme at lave en afvigelsesmanøvre, ved at dreje skarpt på rattet for at undgå at blive ramt af bilen, som kørte for grønt på ...vej i vestlig retning, hvilket ikke lykkedes. Den modkørende bil ramte skadelidtes bil i venstre bagende, hvorefter skadelidte i sin bil kolliderede med stolpen til signalanlægget i krydset.

Skadelidte blev derefter undersøgt på … sygehus i ... I forbindelse med ulykken havde han pådraget sig gener i form af ondt i nakken og i ryggen. Han har derefter været til 18 behandlinger hos en fysioterapeut. Det er udgifter til disse behandling skadelidte ønsker at få dækket samt eventuelle varige mén.

IF Forsikringsselskabet afviste at dække behandlingsudgifter ud fra den betragtning, at skadelidte, som 'fører af bilen ved sin manglende opmærksomhed og agtpågivenhed og deraf følgende kørsel over for rødt lys, har foretaget en handling, der indebar så indlysende fare for skade, at det må betragtes dom grov uagtsomhed'. Eftersom der i forsikringsbetingelser er taget forehold for skader forårsaget under grov uagtsomhed, afviser forsikringen dækning af skaden.

Hertil skal jeg venligst gøre opmærksom på, at grænsen for, hvornår der er tale om henholdsvis grov og simpel uagtsomhed, ikke synes at være endeligt defineret. I Erstatningsansvarsloven med kommenterer, kan det læses, at: der ved vurderingen af, om der foreligger groft eller simpel uagtsomhed, kan der lægges vægt på, om uagtsomheden i den grad går ud over de sædvanlige grænser, at den ligefrem må vække mistanke om fortsæt. Der må også lægges vægt på, om handlingen er udtryk for hensynsløshed over for andens liv og ejendom.

Højesteret har flere gange taget stilling til om uagtsom kørsel over for rødt kan karakteriseret som groft uagtsom, f.eks. i U 2000.1093 H, hvorefter Højesteretten udtalte, at når en skadelidte ikke var opmærksom på, at han cyklede over for rødt, hvorved han var blevet påkørt af en bilist, ikke var 'tale om en så dadelværdig adfærd', at der forelå grov uagtsomhed med den virkning, at ulykken ikke var dækket af forsikringen i medfør af FAL § 18, stk. 2, uanset at han har overtrådt færdselsloven.

En overtrædelse af regler i færdselsloven, som klart sigter mod at regulere, hvad der er forsvarligt adfærd i skadesituationen, skaber en formodning for, at der er handlet culpøst, men det er ikke ensbetydende med, at adfærden kan karakteriseres som groft uagtsomt.

Da Højesteret ikke i præmisserne omtaler den objektive fare, kunne det anføres, at Højesteret primært har lagt vægt på skadelidtes subjektive forhold. Ved at fremhæve, at skadelidte ikke var opmærksom på, at han kørte ind i et kryds, hvor han havde rødt lys, understreges det, at den indtrufne skade ikke var opstået som led i et bevågenhedsforløb sat i gang med en forsætlig handling. Det kan vanskeligt karakteriseres som groft uagtsomhed i et kort øjebliks distraktion at overse et lyssignal uanset den risiko for skade, der oplagt er knyttet hertil.

Efter forarbejderne i EAL § 19, stk. 2, er det en forudsætning, at der er tale om groft uagtsomhed, at den subjektive adfærd har været dadelværdig i betydelig omfang, hvorfor det også må være i kraft af relation til FAL § 18, stk. 2, hvilket må gælde uanset om det antages, at begrebet grov uagtsomhed er snævrere i FAL § 18, stk. 2 end i EAL § 19, stk.2.

Dommen illustrerer, at skader, der indtræder i forbindelse med såkaldte 'klapfejl' ikke kan karakteriseres som grov uagtsomhed i den forstand, hvori begrebet bruges i FAL § 18, stk. 2. Grov uagtsomhed består af noget mere end et kort øjebliks uopmærksomhed, tankeløshed eller rent reflektorisk handling.

Situationen, hvorefter [klager] forsøgte at dreje skarpt på rettet da han opdagede, at han et splitsekund forinden havde kørt over for rødt, bevidner jo netop, at han ikke havde til hensigt at køre over for rødt lys, men at der faktisk var tale om en 'klapfejl', og altså ikke grov uagtsomhed, idet denne består af noget mere end et kort øjebliks uopmærksomhed.

På baggrund af ovenstående, kan der i al fald lægges til grund, at der i denne situation ikke er tale om en handling, der vækker mistanke om fortsat, eller mistanke om hensynsløshed, men alene om en 'klapfejl', en et øjebliks uopmærksomhed. Det er denne vurdering Ankenævnet bedes inddrage i sin konkrete vurdering af denne sag.

På vegne af min klient skal jeg venligst anmode Ankenævnet om at det ovenfor anførte til en overvejelse, således at klienten kan få medhold i sagen."

Heroverfor har selskabet i brev af 18/10 2012 til nævnet bl.a. anført:

"**Påstand:**
Klagen kan ikke tages til følge.

Sagsfremstilling og sagsanbringender:
…
Af politirapporten fremgår det, at [klager] sigtes for at have kørt over for rødt lys efter færdselslovens § 118. jf. 26, stk. 2.

I politirapporten viser billederne at oversigtsforholdende på skadesstedet er gode og der er tale om en vej som ikke knækker, svinger eller lignende. Der er tale om en vej som går lige ud og som har flere lyskryds.

Af Politiets afhøringsrapport fremgår det, at klageren og en person har været optaget af en samtale i bilen. Både klageren og personen opdager først langt ude i krydset, at de er kørt over for rødt lys.
…
Idet klageren førte en samtale, som bevirker at han er uopmærksom på vejens beskaffenhed og den øvrige trafik, sætter han sig selv i indlysende fare for personskade. Klageren burde være opmærksom på kørselen og ikke på samtale med passageren. Hvis man føre en samtale der betyder, at man overser rødt lys, bør man holde ind til siden, da opmærksomhed på vej og lysreguleringer er en vigtig del af bilkørsel, især hvis man ikke skal køre galt.

Der er derfor tale om grov uagtsomhed fra klagerens side. Da klageren bude have holdt ind til siden og afsluttet samtalen så hans opmærksomhed omkring trafikken ikke var hæmmet i en sådan grad, at han kører over for rødt lys. Han har ved den længere varende uopmærksomhed(både fører og passager opdager først meget sent, at de er langt ude i krydset, se politirapport) sat sig selv i en situation hvor der er indlysende fare for personskade.

6. 83.343

Omkring Advokatens klage
Det undrer advokaten, at vi først reagerer så lang tid efter at vi har modtaget oplysninger om skadesforløbet. Her til skal vi oplyse at klageren ikke fortæller hele hændelsesforløbet i sin første anmeldelse. Han burde have oplyst, at det var sket ved at han køre overfor rødt lys.

Advokaten mener ikke, at det forhold at der blev snakket og at han har været uopmærksom - betyder at han har fremkaldt skaden bevidst eller have indset at der kunne opstå en skade. Dette er vi ikke enig i. Når man er uopmærksom kan man ikke køre bilen forsvarligt og risikoen for en ulykke øges massivt. Dette må stå klart for enhver.

Advokaten fremfører derefter et argument om at modpartens ansvarsforsikring har anerkendt erstatningspligten og vi derfor også skal anerkende. Hertil skal vi oplyse, at If ikke er bundet af andre selskabers vurderinger.

Advokaten anser ikke sagerne AK 78.138, 78.749 og 78.646, som værende af en sammenligning type, da der i disse ikke var tale om samtale under kørsel. Vi mener, at de oplyste sager sagtens kan sidestilles med disse, da der i alle sagerne er tale om tilfælde hvor personerne har været uopmærksomme af den ene eller anden grund.

Advokaten henviser derefter til Højesterets sag U 2000.1093 H, omkring en person på cykel der kører over for rødt, cyklisten som kører over for rødt lys har imidlertid heller ingen samtale og det undrer os hvordan denne sag kan bruges til sammenligning.

Grunden til at Højesteretssagen ikke kan sammenlignes de med 78.138, 78.749, 78.646 og denne sag er at cyklisten kun et kort øjeblik er uopmærksom, samt at cyklisten er den bløde trafikant og ikke kan forvolde massiv skade på andre end sig selv. Samtidig [er] der i 78.138, 78.749, 78.646 og denne sag, tale om en meget lang uopmærksomhed og det er også derfor at skaden sker. Både klageren og passageren oplyser til politiet at de havde en samtale i gang som gjorde at de begge var uopmærksomme. Der er derfor tale om en grov uagtsomheds undladelse.

Advokaten henviser til at der sker en 'klapfejl'. If mener ikke at det er en 'klapfejl'. Klageren overser lysreguleringen og forsætter med samme hastighed ud i krydset. Dette sker efter If's opfattelse fordi klageren er fordybet i en samtale og ikke har opmærksomhed på trafikken. Bilister har nemlig også mulighed for at forvolde massiv skade på andre end dem selv og derfor er de også underlagt et større krav om agtpågivenhed og opmærksomhed end der forventes af en cyklist."

Hertil har klagerens advokat i telefax af 31/10 2012 til nævnet bemærket:

"Min klient, [klager], har oplyst, at han på ulykkestidspunktet under kørsel i bil sammen med sin datter konverserede eller smalltalkede med hende. Denne form for tale karakteriseres som samtale uden dybere indhold, f.eks. om vind og vejr samt høflighedssnak. Konversation eller smalltalk er en almindelig og accepteret form for kommunikation under kørsel, hvorved den kørende primært fokuserer på trafikken, og ikke på høflighedssnakken.

Som svar på forsikringsselskabets påstand om, at [klager] først meget sent og ikke før end meget langt i krydset opdager, at der er rødt, skal jeg påpege, at ifølge politirapporten fremgår, at: *'tilskadekomne befandt sig midt ude i krydset, da han opdagede, at han havde overset det røde lys.'*

7. 83.343

Eftersom bilen blev ramt af en bil kørende fra venstre side, må man lægge til grund, at min klient end ikke nåede at køre over midten af krydset. (havde han kørt over midten og langt hen i krydset, ville han have været ramt fra højre side af en anden bilist).

Når man kører i almindelig tilladt fart 50 km/t, så sker kørsel over for rødt i nærmest samme sekund, som man opdager at man er kørt over for rødt. Min klients øjeblikkelig reaktion var nøjagtig samme som hos tilskadekomne i dommen U 2000.1093, dvs. at han øjeblikkeligt forsøgte at lave en undvigelsesmanøvre, hvilket netop peger på, at han var opmærksom på trafikken og på situationen.

Jeg skal understege, at dommen U 2000.1093 er en sammenlignelig dom, som alene illustrerer en situation, hvor der lægges vægt på skadelidtes subjektive forhold, hvorved Højesteretten fremhæver, at skadelidte ikke var opmærksom på, at han kørte ind i et kryds, hvor han havde rødt lys. Hermed understreger Højesteret, at det kan vanskeligt karakteriseres som groft uagtsomhed i et kort øjebliks distraktion at overse et lyssignal, uanset den risiko for skader, der oplagt er knytter hertil.

På baggrund af argumenter anført i vores brev af 2. oktober 2012, og det ovenover anførte, skal jeg opsummere følgende:

- At [klager] ikke før end i samme sekund, som da han befandt sig i krydset opdagede, at han for et splitsekund siden havde kørt over for rødt lys,
- At [klager] øjeblikkeligt forsøgte at lave en undvigelsesmanøvre, netop fordi han var opmærksom på trafikken og på situationen,
- At [klager] var opmærksom og at han straks opdagede faren, hvilket bevidnes af, at han er blevet ramt af en bil, der kom kørende fra venstre side,
- At grænsen for, hvornår der er tale om henholdsvis grov og simpel uagtsomhed ikke synes af være endelig defineret,
- At der ved vurdering af om der foreligger groft uagtsomhed, må vurderes, om uagtsomheden i den grad går ud over de sædvanlige grænser, at den ligefrem må vække mistanke om fortsæt,
- At resultatet af dommen U 2000.1093, er, at det kan vanskeligt karakteriseres som groft uagtsomhed i et kort øjeblik distraktion af overse et lyssignal uanset den risiko for skader, der oplagt er knyttet hertil.
- At et splitsekunds uopmærksomhed efter forarbejderne til EAL § 18, stk. 2 ikke antages at være karakteriseret som subjektiv dadelværdig adfærd i betydelig omfang, hvilket må tillige gælde i relation til FAL, uanset om det må antages, at begrebet grov uagtsomhed er snævrere i FAL § 18, stk. 2."

Nævnet har fået forelagt de bilag, parterne har fremlagt.

Af forsikringsbetingelsernes dækningsskema (punkt 2.5) fremgår bl.a.:

"**Varigt mén**

Dækker/omfatter
Erstatning ved ulykkestilfælde som fører til varigt mén.
…
NB! Ved et ulykkestilfælde forstås en pludselig hændelse, der forårsager personskade.

8. 83.343

Dækker/omfatter ikke

…

K. Ulykkestilfælde, der er fremkaldt af den sikrede ved:

• Forsætlige handlinger

• Grov uagtsomhed

…

Behandlingsudgifter

Dækker/omfatter

Rimelige og nødvendige udgifter i ophelingsperioden.

Det er en betingelse for dækning, at behandlingen foretages efter nærmere aftale med lægen, at behandlingen har helbredende virkning og er foranlediget af en dækningsberettiget skade.

…

Dækker omfatter ikke

Efter skadens afslutning dækkes ikke yderligere behandlingsudgifter."

Nævnet udtaler:

Nævnet lægger i overensstemmelse med klagerens forklaring til grund, at han kørte med en hastighed af ca. 50 km/t, og at han i et kort øjeblik var uopmærksom på trafikken på grund af en samtale med sin medpassager. Han var derfor ikke opmærksom på, at der var rødt lys i hans kørselsretning, da han kørte ind i krydset. Selv om han forsøgte at undvige, kolliderede han med en anden bil i krydset. Det er ikke oplyst, om forseelsen har givet anledning til, at klageren er blevet frakendt førerretten betinget.

Under disse omstændigheder finder nævnet, at klageren ikke har udvist en så dadelværdig adfærd, at der foreligger grov uagtsomhed med den virkning, at forholdet er undtaget fra dækning under ulykkesforsikringen.

9. 83.343

Herefter

b e s t e m m e s :

Selskabet, If Skadeforsikring, skal anerkende, at klageren har krav på dækning af sin personskade.

Marianne Højgaard Pedersen
formand